

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

6.Bf.219/2013/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. október 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette miatt **I. r. vádlott és társai** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. április 2. napján kihirdetett 26.B.1928/2012/8. számú ítéletét **megváltoztatja**.

I. r. vádlott hivatali bűncselekményeit 2 rb. hivatali visszaélés büntettének (Btk. 225. §) minősíti.

III. r. vádlott hivatali bűncselekményénél a társtettesi elkövetésre utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **I. r., II. r. és III. r. vádlottak** vonatkozásában helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék a 2013. április 02-án napján kihirdetett 26.B.1928/2012/8. számú ítéletével bűnösnek mondta ki I.r. vádlottat 3 rb. a Btk. 225. §-ába ütköző, egyik esetben folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntettében, II.r. vádlottat a Btk. 225. §-ába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettében, III.r. vádlottat a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntettében, ezért I.r. vádlottat 150 napi tétel, napi tételenként 2.500,- forint, II.r. vádlottat 100 napi tétel, napi tételenként 2.000,- forint, III.r. vádlottat 100 napi tétel, napi tételenként 2.500,- forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére, azok szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész az ítéletet mindhárom vádlott tekintetében tudomásul vette. I.r. vádlott felmentés, védője elsősorban felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében, II.r. vádlott és védője, valamint III.r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

I.r. vádlott védője csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet iratellenessége miatt megalapozatlan. Álláspontja szerint nem merült fel az eljárás során olyan adat, mely szerint védence valakinek a kérésére és nem saját elhatározásából kért volna le adatokatra és II.r. vádlottra vonatkozóan a rendőrségi nyilvántartásokból. Nem értett egyet az ítélet azon megállapításával, amely és, valamint tanú vallomására alapozta ezt a megállapítást. Álláspontja szerint I.r. vádlott által eszközölt lekérdezések tekintetében az elsőfokú bíróság a bizonyítékok rendszerében azokat válogatta ki, amelyek a vádat alátámasztják, míg a többi körülményről nem tett

említést, az ellentmondásokra nem tért ki, és azok feloldását célzó bizonyítási indítványt pedig elutasította. Véleménye szerint I.r. vádlott legfeljebb fegyelmi vétséget valósított meg, az nem tekinthető hivatali visszaélés büntettének. A 2. tényállással kapcsolatban kifejtette, hogy védenca semmilyen szabálytalanságot nem valósított meg, célja az volt, hogy egy gyanús gépjármű rendszámát lekérdezze, ebből semmilyen előnyhöz nem jutott és magatartása társadalomra veszélyességgel sem bír. Amennyiben a bíróság nem látna lehetőséget védenca felmentésére, abban az esetben is a büntetés enyhítését látta indokoltnak.

II.r. vádlott védője csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben védenca felmentésére tett indítványt. Álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy I.r. vádlott védenca kérésére kért volna le adatot a nyilvántartásból. Amennyiben a lekérés megtörtént, az is csak baráti szívességnak tekinthető, és jogellenesség nem állapítható meg védenca részéről. Álláspontja szerint ezért indokolt I.r. vádlott felmentése az ellene emelt vád alól.

III.r. vádlott védője szintén csatolta fellebbezésének indokolását, amelyben elsődlegesen védenca bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta. Amennyiben felelősségét megállapítanak, úgy intézkedés alkalmazására, próbára bocsátás, vagy megrovás alkalmazására tett indítványt. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló hangfelvétel, amit a bíróság bizonyítékként értékelt, nem alkalmas bizonyítékként történő felhasználásra, mivel az zajos és nehezen érthető. Véleménye szerint önmagában az, hogy I.r. vádlott kérésére III.r. vádlott egy gépjármű rendszámát megnézte a nyilvántartásban, bűncselekmény megállapítására nem alkalmas. Kifejtette, hogy bárkinek lehetősége van az ügyfélkapun keresztül ilyen információ lekérésére az internet útján. Mivel a vád tárgyává tett bűncselekmény nem nyert bizonyítást, a hatályos büntetőeljárasi alapelvekkel és szabályokkal ellentétesen került védenca bűnössége megállapításra. Hivatkozott továbbá III.r. vádlott eddigi kifogástalan előéletére, nehéz anyagi helyzetére, amit a büntetés kiszabásakor az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.489/2013/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet mindhárom vádlott tekintetében történő helybenhagyására tett indítványt. Utalt az 1. tényállási pontot illetően annak részbeni iratellenességére, azonban a mérlegelési jogkörben megállapított tényállás megváltoztatására nem látott lehetőséget. Egyetértett a vádlottak cselekményeinek jogi minősítésével, és a kiszabott büntetésekkel is.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezését továbbra is fenntartotta. Kifejtette, hogy az ítélet iratellenessége és okszerűtlen következtései miatt megalapozatlan. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá védenca bűnösségét, nem merült fel olyan adat, mely szerint I.r. vádlott érdekében állt volna az adatlekérés. Véleménye szerint az iratok között található telefon lehallgatásokról készült jegyzőkönyvek sem bizonyítják I.r. vádlott bűnösségét. Munkaköri leírása szabályozza a lekérés rendjét,

azonban az annak elvégzése tekintetében pontos rendelkezést nem tartalmaz. Védenccé abban a tudatban volt, hogy ha a saját kódjával lép be a rendszerbe, lekérése a szabályoknak megfelelt. Véleménye szerint nem merült fel olyan adat, hogy a megszerzett információkat bárkinek továbbította volna. A 2. tényállási ponttal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy védenccé szabályosan járt el, az egy egyszerű információkérés volt, arra volt kíváncsi, hogy egy adott gépjármű körözés alatt áll-e, vagy sem. Hogy III.r. vádlott miként járt el az információ kérést követően, arra pedig neki ráhatása nem volt.

II.r. vádlott védője fellebbezését, és annak írásban előterjesztett indokolását továbbra is fenntartotta. E szerint nem állapítható meg védenccé terhére a felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette, legfeljebb egy baráti kérést intézett I.r. vádlotthoz, hogy társadalmi kapcsolatain keresztül nézzen utánanak. Amennyiben a másodfokú bíróság védenccé bűnösségét megállapítaná, úgy a pénzbüntetés részletekben történő megfizetésének engedélyezését kérte.

III.r. vádlott védője szintén fenntartotta fellebbezésének irányát. Álláspontja szerint a védenccé terhére rótt cselekményt két részre kell osztani. Egyrészt az adat lekérésre, majd annak dokumentálására. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság csak az adatlekéréssel foglalkozott, amit jogtalannak tartott. Az eljáró bíróság viszont nem vette figyelembe, hogy az I.r. vádlott, mint szolgálaton kívüli rendőrnek joga volt egy autó adatainak lekérésére, védenccének pedig kötelessége volt, hogy ezt a kérést teljesítse. Véleménye szerint jogszerűen járt el, amikor az adatot lekérte, akkor hibázott, amikor azt nem írta be az adatlekéréseket tartalmazó nyilvántartó füzetbe. E mulasztása azonban nem jelenti azt, hogy jogtalan előnyszerzési célzat vezérelte volna, ezért bűncselekményt sem valósított meg. Védenccé bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt. Amennyiben a bíróság megállapítaná felelősségét, abban az esetben is súlyosnak találta pénzbüntetés kiszabását, amelynek megfizetése rendkívüli nehézséget okozna III.r. vádlottnak. Indítványozta ezért a kiszabott joghátrány enyhítését.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján mindhárom vádlott tekintetében teljes terjedelmében felülbírált. Felülbírálata során a Btk. 2. §-ára figyelemmel az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta, mivel a vádlottak terhére rótt cselekmény megítélését az elbíráláskor hatályos büntető jogszabályok nem teszik kedvezőbbé.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le bizonyítási eljárását. A vádlottakat kihallgatta, akik érdemi védekezést terjesztettek elő. Tanúkat hallgatott ki, és a bizonyítás részévé tette titkos információgyűjtés útján beszerzett bizonyítékokat, amelyek felhasználásának eljárásjogi feltételei maradéktalanul fennálltak. Az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében állapította meg ítéletének tényállását, amely azonban részben iratellenes, illetve ellentétes az ítélet indokolásában kifejtettekkel. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján, annak pontosítását tartja szükségesnek.

Az ítélet 3. oldalán 1. tényállási pontban az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy az I.r. vádlott ismeretlen személy kérésére szerzett meg adatokatra vonatkozóan, majd ítéletének indokolásában a 12. oldal 3. bekezdésében azt rögzítette, hogy I.r. vádlott II.r. vádlott kérésére végzett négy alkalommal a NETZSARU rendőrségi adatbázisában lekérdezést anélkül, hogy ehhez kapcsolódó szolgálati feladata lett volna. Figyelemmel arra, hogy ez az ellentmondás az iratok tartalma alapján feloldható, a másodfokú bíróság mellőzi az ítélet 3. oldal 4. bekezdésében írt azon megállapítást, hogy I.r. vádlott ismeretlen személy kérésére kérte le az adatot. Szintén mellőzi - mivel erre adat nem merült fel - az ítélet 4. oldal 1. bekezdésében, a 2. tényállásban írtakat, mely szerint I.r. jogtalan előnyt szerzett volna magának magatartásával.

Az előbbieken írt pontosítások mellett az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságokból, és azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálatra alkalmasnak találta.

A vádlottak felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban I. és III.r. vádlottak cselekményeit részben tévesen minősítette.

Eltérő tényállás megállapítására és ez alapján a vádlottak felmentésére a Btk. 351. § (1) és 352. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget. Az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe a titkos információgyűjtés eredményeként beszerezett bizonyítékokat, annak felhasználásának törvényi előfeltételei fennálltak. Helyesen utalt továbbá arra a bíróság, hogy ezen kívül más bizonyítékok is közvetve alátámasztották a vádlottak bűnösségét, ezért nem alapos az a hivatkozás, hogy csak a titkos információgyűjtés eredménye alapján lehet következtetést levonni a vádlottak bűnösségére. Sem a vádlottak, sem a védőik nem hivatkoztak olyan új tényre, vagy bizonyítékra, amely szükségessé tette volna a másodfokú eljárásban további bizonyítás felvételét, ennek hiányában azonban a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget eltérő tényállás megállapítására. A vádlottak és védőik ez irányú indítványai lényegében az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadták, amelyek az előzőekben írtakra figyelemmel eredményre nem vezethettek. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a másodfokú bíróság által tett pontosítással a fellebbviteli eljárás során is irányadó volt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 13. oldal 4. bekezdésében írtakat azzal pontosítja, hogy I.r. és III.r. vádlottak, mint rendőrök a Btk. 137. § 1/l. pontja alapján minősültek hivatalos személynek az elkövetéskor hatályos büntető jogszabályok alapján.

Az elsőfokú bíróság tévesen minősítette I.r. vádlott cselekményét. Az irányadó és pontosított tényállások szerint az I.r. vádlott II.r. vádlott kérésére szerzett információkat a nyomozóhatóság bűnügyi és rendészeti adatbázisaiból, illetve egy ismeretlen személy kérésére kérdezte le egy forgalmi rendszámot. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért cselekményei - a jogellenes kapcsolatok számára figyelemmel - nem 3 rendbeli, hanem 2 rendbeli, a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntettének minősülnek.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a 2. tényállásban írt cselekményt I. és III.r. vádlottak nem társtettesként valósították meg. III.r. vádlott hivatalos személyként szolgálati kötelességeit megszegve járt el, amikor telefonon információt adott I.r. vádlottnak azzal kapcsolatban, hogy egy gépjármű szerepel-e a Körözési Információs Rendszerben. Megszegte szolgálati köteleit, mivel nem követte az ekkor irányadó eljárást, nem rögzítette a rendőr jelvéyszámát és intézkedését nem írta be a lekérdezés nyilvántartását szolgáló füzetbe. A másodfokú bíróság álláspontja szerint I.r. vádlott hivatali helyzetével élt vissza, amikor rendőri minőségét felhasználva III.r. vádlottól a kért információt megszerezte és azt továbbította egy ismeretlenül maradt személynek. I. és II.r. vádlottak tehát különböző elkövetési magatartásokkal valósították meg a hivatali visszaélés büntettét, nem ugyanazon személynek biztosítottak jogtalan előnyt, ezért nem is tekinthetők e bűncselekmény társtetteseinek.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a vádlotti és védői okfejtéssel, hogy sem jogtalan előny, sem jogtalan hátrány okozásának célzata a vádlottakat nem vezette.

Az 1. tényállási pontban írtak alapján II.r. vádlott olyan információkhoz jutottról, amelyhez jogszerűen nem juthatott volna, miként azzal kapcsolatban sem szerezhette jogszerűen információt, hogy ő szerepel-e valamely rendőrségi adatbázisban. I.r. vádlott tudata mindezt átfogta, amikor kérését teljesítette, ezért maradéktalanul megvalósította a bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. Cselekményét II.r. vádlott ráhatására követte el, ezért II.r. vádlott e cselekmény felbújtója.

A 2. tényállási pontban a jogtalan előny nyújtása abban állt, hogy a gépjármű körözési nyilvántartásban való megjelenéssel kapcsolatos információ közlésével az érdeklődőnek soronkívüliséget biztosítottak. I.r. vádlott rendőri mivoltát felhasználva biztosította ezt az előnyt, magánszemélyként nem lett volna jogosult a tényállásban írt információ soron kívüli megszerzésére. Nyilvánvaló, hogy más úton is megtudhatták volna, hogy az adott gépjármű szerepel-e a körözési nyilvántartásban, azonban ez hosszabb időt vett volna igénybe. A jogtalan előny tehát megvalósult azáltal, hogy az I. és III.r. vádlottak a soron kívüliséget biztosították, és a rendőri jelleg felhasználása nem társadalmi rendeltetésével egyezően történt.

A másodfokú bíróság tehát az előzőekben írtakra figyelemmel nem értett egyet I., II., III.r. vádlottak védőinek azon érvelésével, hogy a hivatali visszaélés büntettének törvényi tényállási elemei nem teljesek, azonban szükségesnek találta I. és III.r. vádlottak cselekményének részbeni eltérő minősítését. Ezért az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla megváltoztatta, I.r. vádlott hivatali bűncselekményeit 2 rb. hivatali visszaélés büntettének, III.r. vádlott hivatali bűncselekménynél pedig társtettesi elkövetésre utalást mellőzi, mivel annak törvényi előfeltételei nem álltak fenn. A 2. tényállási pontban írt cselekményeket ugyanis I. és III.r. vádlottak önálló tettesként valószínűsítették meg.

A másodfokú bíróság utal rá, hogy a folytatólagosság törvényi előfeltétele sem áll fenn, ezért az arra való utalását ugyancsak mellőzte.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlottak büntetésének enyhítésére irányuló fellebbezéseket nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor az időmúlásra figyelemmel lehetőséget látott az elkövetéskor hatályos Btk. 87. § (2) bekezdés e./ pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására a vádlottakkal szemben. Ez a büntetés inkább méltányosnak, mint súlyosnak tekinthető, amelynek további enyhítését a másodfokú bíróság már nem találta indokoltnak. A pénzbüntetés alkalmas arra, hogy mind a vádlottakat, mind pedig másokat a jövőben visszatartson hasonló jellegű bűncselekmények elkövetésétől, és megfelelően szolgálja a büntetési célokat.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat helyes indokainál fogva a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete a Be. 372. § (1)-(2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. október 11. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 26.B.1928/2012/8. számú ítélete a rendelkező részében írt változtatással I., II.r. és III.r. vádlottak tekintetében jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2013. október 11. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke